

Bokashi

Bokashi on kotona huoneenlämmössä pidettävä kompostori. Se on lähtöisin Japanista (boka shi = eloperäinen, käynyt aine). Biojäte fermentoituu eli käy mikrobien avulla hapettomassa tilassa. Bokashi, eli biojätteiden kierrätys hapattamalla, on mullistava tapa muuttaa biojätteet mullaksi nopeasti, helposti ja ekologisesti. Ravinteet saadaan hyvin talteen ja hiili sitoutuu materiaan.

Mitä bokashiin voi laittaa?

Kaikki kasviperäinen jäte, hedelmien ja vihannesten kuoret, kannat ja kasvien lehdet, kahvinporot jne. Eläinperäisissä jätteissä, kuten liha, kala, luut ja maitotuotteet kannattaa noudattaa kohtuutta. Pieniä määriä voi hyvin laittaa, mutta isommat saattavat tuottaa hajuhaittoja. Kypsä kala ja liha fermentoituu paremmin kuin raaka.

Aloita kompostointi

Laita välipohjan päälle talouspaperi ja sen päälle muutama ruokalusikallinen rouhetta. Kerää biojätteet erilliseen astiaan (jotta bokashia ei tarvitse aukoa niin usein), pilko ne palasiksi ja laita bokashiin – mitä pienempiä paloja, sitä tiiviimmin saat ne ämpäriin ja sitä tehokkaammin fermentointi toimii.

Tasoita ja painele biojäte tiiviiksi. Ripottele joka täytön yhteydessä päälle bokashirouhetta. Määrä riippuu biojätteen määrästä, annostele rouhetta n. 0,5–1 rkl/litra jätettä.

Laita kansi tiiviisti kiinni ja tarkista, että hana on kiinni. Näin varmistat ilmatiiveyden. Jatka samaan malliin niin kauan kuin tilaa riittää. Täytä ämpäri aivan ripipintaan asti. Poista neste hanan kautta.

Kun bokashi on täynnä, jätä se fermentoitumaan. Älä aukaise kantta turhaan. Valuta neste hanasta talteen vähintään joka toinen päivä.

Bokashineste on erinomaista lannoitetta kaikille kasveille. Annostele sitä kuitenkin varovasti: laimenna se 1/200, eli 0,5 dl 10 litran kastelukannuun. Bokashineste säilyy hyvin esim. jääkaapissa ja sitä voi myös pakastaa. Jos sinulla ei ole nesteelle käyttöä, sen voi huoletta kaataa myös viemäriin. (Neste tekee viemäriin itse asiassa hyvää ja pitää sitä puhtaana).

Fermentoituminen kestää vähintään 2 viikkoa, mutta sitä voi jatkaa pitempäänkin – vaikkapa siihen saakka, kun toinenkin ämpäri on täynnä. Kun toinen ämpäriin fermentoituu, aloita toisen täyttäminen. Yläaikarajaa ei ole, eli ämpäri voi hyvin fermentoitua vaikka kuukausiakin, jos biojätettä kertyy hitaasti.

Vinkki: kun olet tyhjentänyt astian, älä turhaan pese sitä. Se on kuin leipätiinu; paranee käytössä – hyvät mikrobit ovat siellä jo odottelemassa uutta biojätettä ruoakseen.

Multatehdas

Fermentoitunutta bokashia ei saa sellaisenaan haudata maahan, vaan siitä tehdään ns. multatehdas esimerkiksi saaviin tai vastaavaan astiaan, joka on jyrksijäsuojattu. Pistä multaa pohjalle, sekoita bokashi mullan kanssa niin, että multaa on yhtä paljon kuin bokashia ja peitä mullalla, joka voi olla vanhaa kompostimultaa tai kukkapenkikimultaa. Multatehtaassa bokashi-multaseos muuttuu mullaksi 2–4 viikossa, ja lämpö nopeuttaa tätä prosessia. Multatehtaan voi tehdä myös talvella sisätiloissa ja varastoida valmiin mullan ulos kesän istutuksia odottamaan.

Vinkki: Jos sinulla ei ole tiloja tehdä multausvaihetta sisätiloissa talvella, voit hyvin jatkaa fermentoitusvaihetta keväeseen asti. Biojätteistä irtoava neste on jo pääosin valunut 2–3 viikon ämpäriin olon aikana. Sen jälkeen voit siirtää massan ehjään, tiiviiseen pussiin. Puristele ilmat huolella pois, kääri tiiviisti kiinni (varmista vaikka teipillä) ja säilö pussi joko sisälle tai ulkotiloihin. Sisätiloissa fermentoituminen jatkuu pussissa edelleen, ulkona se pysähtyy, kun massa jäähtyy. Jäätymisestäkään ei ole haittaa. Prosessi jatkuu massan taas lämmitessä.

Ulkotiloissa kannattaa pussit laittaa esimerkiksi kannelliseen saaviin tai muulla tavoin jyrksijäiltä suojaan.

Bokashimulta on pH-arvoltaan neutraalia, mutta se on vahvaa, joten sitä voi hyvin vielä laimentaa tavallisella mullalla. Voimakasta lannoitusta vaativien kasvien kasvualustana sitä voi käyttää myös sellaisenaan.

Voit istuttaa esimerkiksi tomaatin tai kurkun taimia multatehtaan pintamultaan ja kasvi hakeutuu vahvaan bokashimultaan juurillaan sitten kasvaessaan.

Lisätietoja: Facebook/bokashi Suomi

Lähteet: ekokymppi.fi, bokashigarden.fi, pihallaauringontahtiin.com/bokashi-ohjeet/

Voit ostaa bokashointitarvikkeet rautakaupasta tai netistä, aloituspaketin hinta on noin 100 €.

Bokashi-ämpärit voi tehdä itsekin tavallisista ämpäreistä, kunhan ne saa ilmatiiviiksi. Verkosta löytyy ohjeita.